

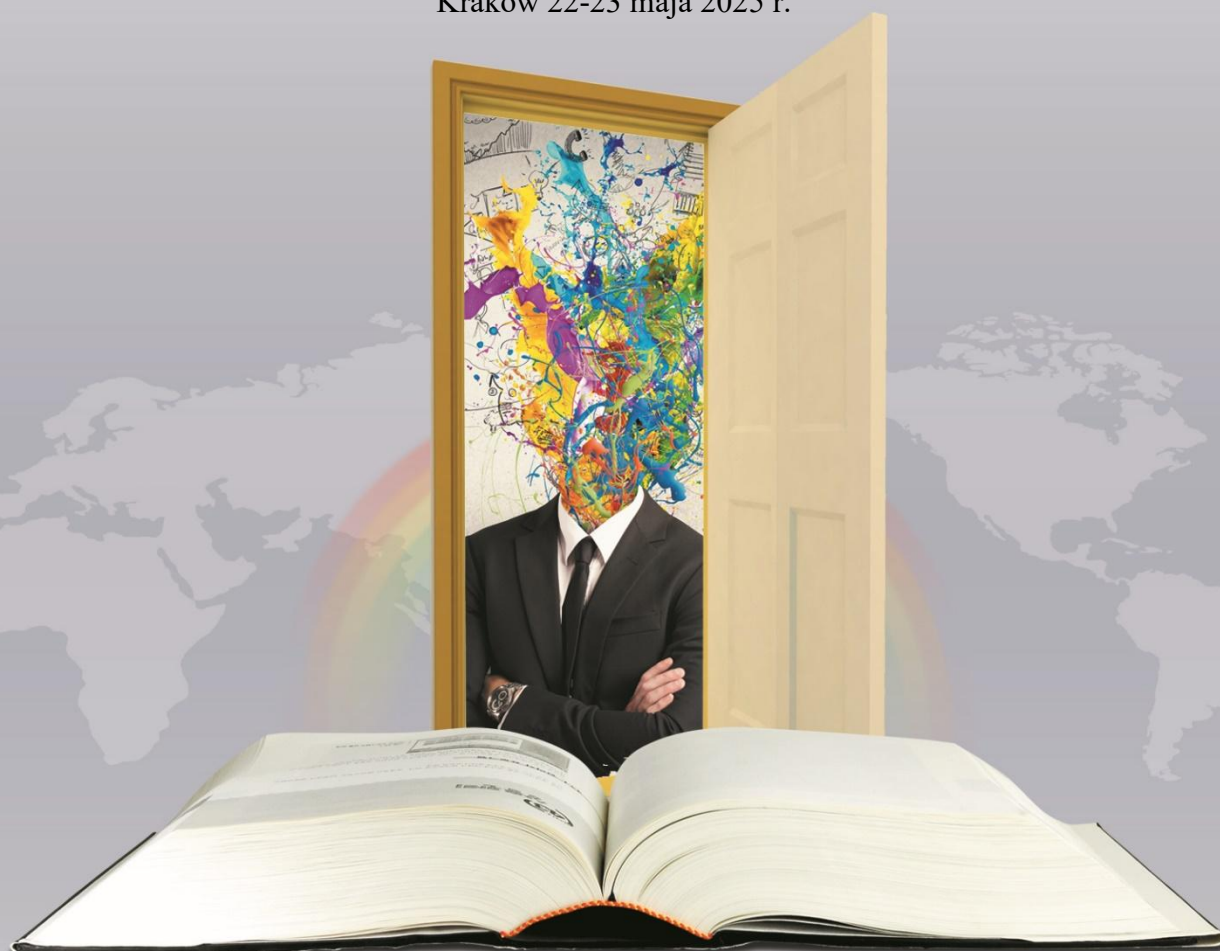
Ogólnopolska Konferencja Interdyscyplinarna

pn: "EUREKA CZ. II"

Nauki Interdyscyplinarne

KSIAŻKA ABSTRAKTÓW BOOK OF ABSTRACTS

Kraków 22-23 maja 2025 r.

organizatorzy:

**KONFERENCJE
NAUKOWE**

ISBN: 978-83-68082-08-1

Komitet Naukowy

Prof. dr hab. inż. Czesław Nowak - Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Wydział Rolniczo-Ekonomiczny

Dr inż. Agnieszka Piotrowska-Puchała - Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Wydział Rolniczo-Ekonomiczny

Dr inż. Małgorzata Bogusz - Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Wydział Rolniczo-Ekonomiczny

Dr Piotr Rachwał - Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Wydział Rolniczo-Ekonomiczny

Dr inż. Jarosław Mikołajczyk - Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Tarnowie, Instytut Administracyjno-Ekonomiczny

Dr inż. Piotr Prus - Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy, Wydział Rolnictwa i Biotechnologii

Dr Lidia Jabłońska-Porzuczek - Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Wydział Ekonomiczno - Społeczny

Dr inż. Paweł Dziekański - Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach - Wydział Prawa i Nauk Społecznych

Dr Monika Wojcieszak - Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Wydział Ekonomiczno – Społeczny

Dr inż. Anna Justyna Parzonko - Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Wydział Nauk Ekonomicznych

Dr inż. Anna Sieczko - Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Wydział Nauk Ekonomicznych

Dr Barbara Kielbasa - Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Wydział Rolniczo -Ekonomiczny

Dr Anna Janicka - Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Wydział Rolniczo -Ekonomiczny

Dr Anna Zalewska - Państwowa Wyższa Szkoła Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży, Wydział Nauk o Zdrowiu

Dr Monika Gałczyk - Państwowa Wyższa Szkoła Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży, Wydział Nauk o Zdrowiu

Komitet Organizacyjny:

dr Barbara Kielbasa

dr Anna Janicka

dr Paweł Kraciński

mgr Anna Maria Bach

mgr Marcin Kożuchowski

mgr Ewelina Litwa

lek. Monika Prylińska

mgr Pauliuna Kasperska-Dębowska

dr n. med. Katarzyna Pawłowicz

mgr Michał Mrozek

mgr Magdalena Słowik

mgr Damian Jasiński

mgr Cezary Roman, MBA

Kontakt:

rachwal.konferencjenaukowe@gmail.com

Więcej informacji:

www.konferencjenaukowe.com.pl

Wydanie:

Publikacja elektroniczna on-line

Wydanie znajduje się w Repozytorium Cyfrowym Biblioteki Narodowej.

SPIS TREŚCI

Walter Rachwalik

Biblicum w pismach Alicji Lenczewskiej (1934-2012) – w „Świadectwie. Dzienniku duchowym” i w „Słowie Pouczenia”8

Walter Rachwalik

Duchowe przesłanie poetyckich utworów *Dzienniczka* św. Siostry Marii Faustyny Kowalskiej ze Zgromadzenia Matki Bożej Miłosierdzia.....9

Walter Rachwalik

Geneza i teologia koronki do Miłosierdzia Bożego, litanii do Jezusa Chrystusa, Króla Miłosierdzia, Nowenny do Miłosierdzia Bożego oraz Godziny Miłosierdzia w świetle *Dzienniczka* św. Siostry Faustyny Kowalskiej oraz badań sł. Bożego ks. Wincentego Granata i bł. ks. Michała Sopoćki.10

Walter Rachwalik

Mistyka Ziemi Świętej – VI Ewangelii – w świetle zapisków anonimowego pątnika Roku Jubileuszu 2000 lat narodzin Słowa Wcielonego.....12

Walter Rachwalik

Nieprzemijalność grozy piekła, oraz upomnienia skierowane do kardynałów, biskupów, i kapłanów oraz do wiernych świeckich Kościoła Rzymsko-Katolickiego, w świetle Egzorcyzmów Szwajcarskich przeprowadzonych 14 sierpnia 1975 roku i 5 kwietnia 1978 roku.....13

Walter Rachwalik

Duchowe przesłanie *Via Dolorosa* z kościoła pw. św. Jadwigi Śląskiej.....14

Walter Rachwalik

Przykłady zewnętrznych ataków wymierzonych przez złe duchy przeciwko św. Ojcu Pio z Pietrelciny i św. Siostrze Faustynie Kowalskiej w świetle wiarygodnych źródeł.....15

Walter Rachwalik

Obecność niewiast w Czterech Ewangeliach.....16

Piotr Wąsacz

Przestrzenne rozmieszczenie nieruchomości biurowych i zróżnicowanie cen najmu na przykładzie Krakowa.....17

Agata Jankowska

Greenwashing jako wyzwanie dla zrównoważonego rozwoju.....18

Wioleta Kuflewska, Anna Trocewicz, Julia Zuzula

Marnowanie jedzenia: skala problemu i działania naprawcze.....19

Michał Golik

Cele polityki stabilizacji gospodarczej i sposoby ich osiągnięcia przy zastosowaniu dostępnego instrumentarium.....20

Jarosław Piotrowski

Rozwój reformacji na ziemiach polskich.....21

Klaudia Zacharko

Sprawiedliwość w cieniu władzy: Filozoficzne i historyczne korzenie ewolucji prawa karnego w dobie absolutyzmu – od Machiavellego do Foucaulta.....22

Marta Kazimierczak-Kołodziejczyk

Inteligencja emocjonalna. Kształtowanie inteligencji emocjonalnej uczniów w młodszym wieku szkolnym.....23

Kacper Warzyszyński

Wpływ cyfryzacji na rozwój przedsiębiorczości w Maroku.....24

Agnieszka Szydelko

Alienacja rodzicielska – prawdziwe zjawisko czy fikcja procesowa?.....25

Patrycja Woszczak

Opracowanie termoaktywnej bezszwowej antyelektrostatycznej bielizny niepalnej.....26

Patrycja Woszczak

Opracowanie termoaktywnej bezszwowej antyelektrostatycznej bielizny trudnopalnej o podwyższonych klasach trudnopalności.....28

Patrycja Woszczak

Opracowanie termoaktywnej bezszwowej odzieży typu 1st layer (pierwsza warstwa) odstrasżającej owady.....29

Tomasz Groszkowski, Henryk Kułakowski

System uwierzytelniania i dostarczania cyfrowej tożsamości w banku PKO BP Cyber ID.....30

Rafał Sypniewski

Modelowanie i symulacja kompozytów w Ansys ACP na przykładzie grodzi konstrukcyjnej.....31

Rafał Sypniewski

Czy wybór oprogramowania MES ma znaczenie ? Porównanie wybranych środowisk do analizy metodą elementów skończonych.....32

Tomasz Pielak, Agnieszka Iwan

Panele fotowoltaiczne w perspektywie formy dopełniającego zasilania dla bezzałogowych systemów powietrznych w aspekcie obronności kraju.....33

Adam Łoś, Marta Niemiec-Pysz, Ewelina Kowal

Apretura nadająca workom-pokrowcom tekstylnym, przeznaczonym do transportu bielizny szpitalnej dodatkowych właściwości ochronnych.....34

Mateusz Fitas

Mistrz skalpela sprzed tysiąca lat - Albucasis i jego dziedzictwo we współczesnej chirurgii.35

Ewelina Jamrozik

Proces odkrywania nowych leków – od przestrzeni chemicznej do leku.....36

Wiktoria Balcerzak

Ból neuropatyczny: mechanizmy, klasyfikacja i leczenie.....37

Maja Miśkiewicz

Wpływ zastosowania systemu robotycznego Da Vinci na śmiertelność okołozabiegową w histerektomii.....38

Zofia Śledzikowska

Psychoterapia a farmakoterapia w leczeniu zaburzeń lękowych: Co mówią badania ?.....39

Kamila Kibitlewska

Badanie zmian ekspresji genu receptora apeliny w podwzgórzu świni domowej (*Sus scrofa domestica* L.) w czasie cyklu rujowego i wczesnej ciąży.....40

Daria Radomska

Choroby dietozależne u koni – wpływ błędów żywieniowych na zdrowie metaboliczne i przewód pokarmowy.....41

Małgorzata Kowalczyk

Echinococcus multilocularis – Bąblowiec wielojamowy.....42

Wiktoria Muszak

Kanczyl srebrnogrziety - najmniejszy kopytny świata.....43

Lidia Lewko

Kształtowanie się parametrów wylęgowości u kaczek w typie pekina a technologia *in ovo* preparatem propolisu.....44

Karolina Pniaczek

Liściołaz straszliwy (*Phyllobates terribilis*) – najbardziej trujący płaz świata.....45

Karolina Pniaczek

Modliszka – mistrzyni kamuflażu i polowania.....46

Wiktoria Muszak

Pudu południowy (*Pudu Puda*).....47

Małgorzata Kowalczyk

Ropuchorzekotka żywiczna.....48

Lidia Lewko

Iniekcja *in ovo* preparatem czosnku a wskaźniki wylęgowości kaczek typu pekin.....49

Elwira Misiuk, Justyna Wasiewicz, Natalia Wardak, Anna Geniusz, Marta Adamska, Agnieszka Bieląga

Opieka pielęgniarska wobec starzejącego się społeczeństwa – wyzwania i innowacje.....50

Ks. Walter Rachwalik, Uniwersytet Opolski

Biblicum w pismach Alicji Lenczewskiej (1934-2012) – w „Świadectwie. Dzienniku duchowym” i w „Słowie Pouczenia”

Nauka o prawdach wiary, którą od ponad 2000 lat głosi Kościół Rzymsko-Katolicki, wypływa ze źródła Objawienia, a jest nią Biblia – Pismo Świętego Starego i Nowego Testamentu. Z tychże Świętych Ksiąg wyłania się obraz Boga, który pozawala człowiekowi rozpoznać Swoje Istnienie najpierw w dziełach przez Siebie stworzonego świata widzialnego, a potem już jako Boga Żywego i Prawdziwego, który najpierw objawił się Abrahamowi i jego potomstwu, zaś na koniec w Osobie Wcielonego Odwiecznego Słowa Ojca, Jezusa Chrystusa, a w Jego przepowiadaniu dopełnił dzieła auto proklamacji Siebie, jak Trójcy Osób Boskich: Ojca, Syna i Ducha Świętego.

To właśnie z tego tytułu „Kościół – jak czytamy w soborowej Konstytucji dogmatycznej o Objawieniu Bożym – zawsze otaczał czcią Boże Pisma, (...) a w połączeniu ze świętą Tradycją uważał i uważa zawsze za najważniejszą regułę swej wiary, ponieważ natchnione przez Boga i spisane raz na zawsze, niezmiennie przekazują Boże słowa i sprawiają, że w wypowiedziach Apostołów i proroków rozbrzmiewa głos Ducha Świętego”.

Mając zaś na uwadze duchowy rozwój wiernych wszystkich stanów, wyraził życzenie, aby stale sięgali do tegoż natchnionego źródła, by skarb Objawienia powierzony Kościołowi coraz bardziej nappełniał ich serca.

Jedną spośród wiernych Kościoła Rzymsko-Katolickiego, stale wgłębiających się w treści Biblii, była nauczycielka ze Szczecina, mistyczka Alicja Lenczewska, a potwierdzenie tego odnaleźć można w jej dwutomowych zapiskach – w „Świadectwie, Dzienniku duchowym” i „Słowie Pouczenia”, w których to dziełach w ponad 600 przypadkach zacytowała biblijne perykopy z obu Testamentów.

Z przeprowadzonych badań wynika, że w przypadku Alicji Lenczewskiej, przywoływane przez nią perykopy biblijne, po pierwsze spełniały funkcję mistycznego fenomenu nazywanego lokucjom biblijną, a po wtóre dały one okazję, by dowiedzieć się, jak brzmi interpretacja niektórych wydarzeń ewangelicznych, autorytatywnie określona przez Jezusa Chrystusa podczas Jego mistycznych rozmów z Alicją Lenczewską.

Słowa kluczowe: lokucja intelektualna – lokucja biblijna

Ks. Walter Rachwalik, Uniwersytet Opolski

Duchowe przesłanie poetyckich utworów *Dzienniczka* św. Siostry Marii Faustyny Kowalskiej ze Zgromadzenia Matki Bożej Miłosierdzia

Członkini Zgromadzenia Matki Bożej Miłosierdzia, s. Elżbieta Siepak, w pierwszych słowach „Wprowadzenia” do *Dzienniczka* św. Siostry Faustyny Kowalskiej, oświadczyła, że apostołkę Miłosierdzia Bożego współcześnie zalicza się „do grona wybitnych mistyków Kościoła”. W swoim krótkim, bo trwającym zaledwie 33 lata życiu (1905-1938), poczynawszy od 7-ego roku życia, została wprowadzona przez Trójkę Przenajświętszą w nadprzyrodzony świat doświadczeń mistycznych, niedostępny zwyczajnym wiernym Kościoła Rzymsko-Katolickiego. Otrzymywane podczas prywatnych objawień pouczenia duchowe, w ciągu zaledwie trzech lat (1934-1938), odręcznie spisała, posługując się zasadniczo formą prozy literackiej, a w blisko 50 przypadkach sięgnęła do formy poetyckiej.

W tychże poetyckich utworach, co wykazały przeprowadzone na potrzeby niniejszego artykułu badania, m.in. przywołuje następujące prawdy wiary, od ponad 2000 lat głoszone przez Kościół Rzymsko-Katolicki, a mianowicie: o upadku aniołów, o grzechu pierwotnym, o Miłosierdziu Bożym, o Najświętszym Sakramencie Ołtarza, o Najświętszej Maryi Pannie, o ekspiacyjnym profilu życia Świętej z Krakowa, oraz o jej tęsknocie za wiecznością, którą musi poprzedzić śmierć doczesna.

Słowa kluczowe: modlitwa do Ducha Świętego – grzech upadłych aniołów – grzech pierwotny - wołanie grzesznej ludzkości o Miłosierdzie Boże – tajemnica Miłosierdzia Bożego – Tajemnica Najświętszego Sakramentu Ołtarza – o Najświętszej Pannie Maryi, Matce Zbawiciela – wynagradzający rys drogi mistycznej św. Siostra Faustyny Kowalskiej - śmierć i życie wieczne – rady duchowe

Ks. Walter Rachwalik, Uniwersytet Opolski

Geneza i teologia koronki do Miłosierdzia Bożego, litanii do Jezusa Chrystusa, Króla Miłosierdzia, Nowenny do Miłosierdzia Bożego oraz Godziny Miłosierdzia w świetle *Dzienniczka* św. Siostry Faustyny Kowalskiej oraz badań sł. Bożego ks. Wincentego Granata i bł. ks. Michała Sopoćki

Jedna z wiodących propagatorek duchowego testamentu św. Siostry Marii Faustyny Kowalskiej od Najświętszego Sakramentu, przynależąca do Jej Zgromadzenia Zakonnego, Siostra Elżbieta Siepak ZMBM, z wielkim przekonaniem podkreśla, że to właśnie „Siostrę Fausyynę wybrał Pan Jezus na sekretarkę i apostołkę swego miłosierdzia, aby przez nią przekazać światu wielkie orędzie. ‘W starym Zakonie – powiedział do niej – wysyłałem proroków do ludu swego z gromami. Dziś wysyłam ciebie do całej ludzkości z Moim miłosierdziem. Nie chcę karać zbolącej ludzkości, ale pragnę ją uleczyć, przytulając ją do swego miłosiernego Serca’.

Siostra E. Siepak przypomina, że „misja Siostry Faustyny polega[ła] m.in., na przybliżaniu i głoszeniu światu prawdy objawionej w Piśmie Świętym o miłości miłosiernej Boga do każdego człowieka”, także na „wypraszeniu miłosierdzia Bożego dla całego świata m.in. przez praktykę podanych przez Pana Jezus nowych form kultu Miłosierdzia Bożego, którymi są obraz Miłosierdzia Bożego [czytaj: KRÓLA MIŁOSIERDZIA] z podpisem: *Jezu, ufam Tobie*, [Ś]więto Miłosierdzia (...) w pierwszą niedzielę po Wielkanocy, koronka do Miłosierdzia Bożego i modlitwa w [G]odzinie Miłosierdzia (15⁰⁰)”.

W jej przekonaniu, duchowy testament Sekretarki Króla Miłosierdzia wypełniają członkowie Apostolskiego Ruchu Miłosierdzia Bożego, którzy dostępnymi sobie sposobami podejmując się głoszenia i wypraszenia miłosierdzia Bożego dla świata całego, nieprzerwanie podejmują starania dążenia do „doskonałości droga wskazaną przez św. Siostrę Faustynę, [a] jest to droga polegająca na dziecięcej ufności wobec Boga, który wyraża się w pełnieniu Jego woli, poraz postawie miłosierdzia wobec bliźnich”.

Z przeprowadzonych badań również wynika, że listę duchowych praktyk czczących Miłość i Miłosierdzie Trójcy Świętej, dopełniają: „Nowenna do Miłosierdzia Bożego”, której przebieg i treść w objawieniu prywatnym osobiście wskazał św. Siostrze Faustynie Jezus Chrystus, oraz „Litania”, którą na podstawie zapisanych w *Dzienniczku* rozważań, jej ojciec

duchowy, bł. ks. Michał Sopoćko, dedykował właśnie temuż Panu Jezusowi, Królowi Miłosierdzia.

Słowa kluczowe: Jezus Chrystus, Król Miłosierdzia – Sekretarka Króla Miłosierdzia – Koronka do Miłosierdzia Bożego – Litania do Jezusa Chrystusa, Króla Miłosierdzia – Nowenna do Miłosierdzia Bożego – Godzina Miłosierdzia – s. Elżbieta Siepak ZMBM – sł. Boży ks. Wincenty Granat – bł. ks. Michał Sopoćko

Ks. Walter Rachwalik, Uniwersytet Opolski

Mistyka Ziemi Świętej – VI Ewangelii – w świetle zapisków anonimowego pątnika Roku Jubileuszu 2000 lat narodzin Słowa Wcielnego

Świątą Ziemią chrześcijanie nazywają niewielki skrawek globu ziemskiego, który stał się rzeczywistym teatrem, w którym Bóg stopniowo objawiał Siebie najpierw jako Stwórcę, potem jako Zbawiciela i wreszcie jako Uświęciciela – że Jest Trójjedynym Bogiem – Ojcem, Synem i Duchem Świętym.

Prawdę tę definitywnie objawił Jezus Chrystus, Prawdziwy Bóg i Prawdziwy Człowiek, który swoim 33-letnim rzeczywistym ziemskim życiem napisał Pierwszą Księgę Ewangelii, a po Jego odejściu do Nieba, aż czterech natchnionych autorów postanowiło opisać Jego życie w czterech oddzielnych Księgach, za Szóstą zaś Księgę Ewangeliczną, bezsłownie opisującą Dzieje Zbawienia, uznać można, jak się wydaje, samą Ziemię Świętą, przechowującą rzeczywiste pamiątki miejsc wszelkich zdarzeń związanych z Jezusem Chrystusem.

Każdy, kto chciałby niejako doczytać Dobrą Nowinę, będzie miał ku temu okazję, gdy uda się osobiście do Ziemi Świętej i tam będzie mógł stanąć w rzeczywistych miejscach pamiętających słowa i dzieła Syna Bożego, i w zarysie opisanych przez św. Ewangelistów Mateusza, Marka, Łukasza i Jana.

Nawiedzenie tychże Świętych Miejsc, jak o tym przekonał się cytowany w niniejszym opracowaniu anonimowy pielgrzym, odkrywa przed ludźmi poszukującymi Boga, przepełniony tajemnicą nadprzyrodzony świat, w którym swoje mistyczne, rzeczywiste odbicie pozostawił Jezus Chrystus – Syn Człowieczy, Boski Odkupiciel, Mistrz i Nauczyciel z Nazaretu, Egzorcysta, Uzdrowiciel, Cudotwórca, Dobry Pasterz, Mesjasz, Dawca Prawa Nowego Przymierza.

Słowa kluczowe: VI Ewangelia – koptyjski Kościół Podwieszony z grotą Świętej Rodziny w Kairze – Półwysep Synaj – Góra Kamiennych Tablic – Ofiara Mszy Świętej u stóp Góry Boga – Jerozolima – Betania – Betlejem – Aim Karem – Nazaret – Kana Galilejska – Kafarnaum – Tyberiada – Jerycho – Jezioro Tyberiadzkie – Jordan – Morze Martwe.

Ks. Walter Rachwalik, Uniwersytetu Opolskiego

Nieprzemijalność grozy piekła, oraz upomnienia skierowane do kardynałów, biskupów, i kapłanów oraz do wiernych świeckich Kościoła Rzymsko-Katolickiego, w świetle Egzorcyzmów Szwajcarskich przeprowadzonych 14 sierpnia 1975 roku i 5 kwietnia 1978 roku

Kościół Rzymsko-Katolicki, wypełniając spoczywający na nim obowiązek przekazywania w całości prawd wiary ogłoszonych ponad 2000 lat temu przez Jezusa Chrystusa, z całą stanowczością powtarza, że istnieje piekło, w którym całą wieczność pogrążeni są upadli aniołowie i dusze potępionych ludzi. Ponadto ostrzega przed ich nieprzerwanymi atakami skierowanymi przeciwko żyjącym na ziemi ludziom, by ich odciągnąć od Boga, a wtedy, gdy w konsekwencji sprzeniewierzą się Jego przykazaniom, w chwili śmierci, jeśli się nie nawrócą, wpadną w otchłań piekielną.

Z przeprowadzonych badań treści przeprowadzonych 14 sierpnia 1975 roku i 5 kwietnia 1978 roku z polecenia biskupa „Egzorcyzmów Szwajcarskich” wynika, że rzeczywiście piekło istnieje, oraz, że niestety, człowiek, który odwróci się od Boga i Jego nakazów, będzie musiał podzielić los upadłych aniołów i ludzkich potępieńców.

Ze zgromadzonego przez egzorcystów materiału wynika, że chociaż każdy człowiek będzie musiał zmierzyć się za życia z nienawistnymi atakami szatana i potępieńców, to jednak ze szczególną zawziętością uderzają w kapłanów rzymsko-katolickich. Ci zaś, będąc tego świadomymi, winni zdecydowanie zabiegać o świętość życia, natomiast wierni świeccy winni być im w tym pomocni zarówno w modlitwie, jak i – gdyby taka konieczność nastąpiła, braterskim upomnieniem.

Słowa kluczowe: straszna jest sprawiedliwość Boża – piekło istnieje – piekło jest straszne – ostateczne samo wykluczenie się – wymagania stawiane biskupom, kardynałom i kapłanom rzymsko-katolickim

Ks. Walter Rachwalik, Uniwersytet Opolski

Duchowe przesłanie *Via Dolorosa* z kościoła pw. św. Jadwigi Śląskiej

Męka Jezusa Chrystusa, z wszelkim jego epizodami, została zapowiedziana w Starym Testamencie, a w Księgach Nowego Testamentu szczegółowo opisana przez naocznych świadków tych historycznych wydarzeń. Stałą pamięć o Męce Boskiego Odkupiciela wśród wiernych Kościoła Rzymsko-Katolickiego podtrzymuje 14 stacji Drogi Krzyżowej, instalowanych w ich świątyniach. Każdy z nich ma na celu wśród wiernych wzbudzić gotowość przyjmowania cierpienia tak, jak to uczynił Jezus Chrystus.

Taki właśnie cel przyświecał współtwórcom Rybnickiej Drogi Krzyżowej – Ryszardowi Kurowskiemu i Szczęsnemu Pachli, spośród których pierwszy wyrzeźbił ją w drewnie, a drugi przedstawił ich historyczno-duchowe przesłanie.

Ich wspólne dzieło potwierdziło, że epizody z Męki Jezusa Chrystusa wciąż znajdują swoje odbicie także w doświadczeniach życiowych współczesnych wiernych, a tego przykładami są m.in. dzieje: św. Jana Pawła II, św. Matki Teresy z Kalkuty, św. Ojca Maksymiliana Kolbego, św. ks. Jerzego Popiełuszki, bł. Prymasa Tysiąclecia, bł. Karoliny Kózkówny i Stanisławy Leszczyńskiej.

Ks. Walter Rachwalik, Uniwersytet Opolski

Przykłady zewnętrznych ataków wymierzonych przez złe duchy przeciwko św. Ojcu Pio z Pietrelciny i św. Siostrze Faustynie Kowalskiej w świetle wiarygodnych źródeł

Jednym z aspektów prawdy wiary o istnieniu nadprzyrodzonego świata demonicznego, wiąże się z odnotowywanych w Kościele Rzymsko-Katolickim faktach ataków złych duchów na wiernych, w tym także na mistyków, czego potwierdzenie znajdujemy w biografii m.in. św. Ojca Pio z Pietrelciny oraz św. Siostry Faustyny Kowalskiej z Krakowa.

Z badań L. Perogni'ego wynika, że złe duchy z drapieżną wręcz zjadłością, często i na różne sposoby św. Ojcu Pio zadawały gwałt zarówno psychiczny jak i cielesny, i gdyby nie pomoc Boga, w niektórych przypadkach poniósł by rzeczywistą śmierć.

Podobnie i opisane przez św. Siostrę Faustynę nadprzyrodzone incydenty potwierdzają, że również i ona za życia była wielokrotnie na różne sposoby atakowana przez złe duchy, a miało to związek z ofiarami, które składała Bogu w intencji grzeszników, w tym także konających. Nosila ona w stałej pamięci świadomość, że to właśnie w agonii rozstrzyga się ostateczny, wieczny, tj. nieodwracalny los konającego.

Słowa kluczowe: nieczysty odstępcza – zakazana gęba – rycząca bestia – przeklęta bestia – paskudne zwierzę – złośliwy kusiciel – łajdak

Ks. Walter Rachwalik, Uniwersytet Opolski

Obecność niewiast w Czterech Ewangeliach

Uwzględniając fakt, że w Biblijnych Księgach Starego i Nowego Testamentu stale przewijają się postaci kobiet, w niniejszym artykule podjęta została próba opisu ich obecności w Czterech Ewangeliach. Z przeprowadzonej analizy natchnionych pism św. Mateusza, św. Marka, św. Łukasza i św. Jana wynika, że można je przyporządkować do trzech wyodrębnionych grup.

Pierwszą grupę stanowią kobiety anonimowo obecne w dużych skupiskach, min. gdy Jezus Chrystus przypomniał prawdę o nierozzerwalności małżeństwa, gdy błogosławił ich dzieci, gdy wraz z rodzinami zostały nakarmiona cudownie rozmnożonym chlebem, gdy witały Proroka z Nazaretu wjeżdżającego na źrebięciu oślicy do Jerozolimy, gdy rozgorączkowany tłum domagał się skazania Nauczyciela na śmierć przez ukrzyżowanie.

Do drugiej przynależą konkretne kobiety bezimienne, m.in.: teściowa św. Piotra, córka Jaira, wdowa z Nain, kobieta cierpiąca na krwotok, kobieta kananejska, kobieta uzdrowiona w synagodze, upadłe kobiety, uboga wdowa, Syrofenicjanka, matka synów Zebedeusza, służąca Piłata, płaczki Jerozolimskie, żona Piłata.

Do trzeciej grupy przynależą kobiety, których imiona zostały przez natchnionych autorów wplecione w dzieje Jezusa Chrystusa, począwszy od Elżbiety i prorokini Anny. A gdy w 30-tym roku życia wyruszył jako Nauczyciel z Nazaretu głosić wśród ludu nadejście Królestwa Bożego, były przy Nim obecne kobiety, służyły Mu, stanęły pod krzyżem i jako pierwsze ujrzały Go Zmartwychwstałego; imiennie zaistniała również Herodiada.

Z badań wynika, że prawdopodobnie tylko w jednym przypadku mogłyby wystąpić one przeciwko Jezusowi Chrystusowi, a mianowicie, gdyby były wmieszane w tłum gawiedzi, który pod namową arcykapłanów zażądał od Piłata wyroku skazującego. Natomiast w każdym innym wydarzeniu znajdujemy potwierdzenie zarówno ich życzliwego i ufego odniesienia do Jezusa Chrystusa, jak i Jego odwzajemnioną empatią wobec otaczających Go Kananek, Żydówek czy też Samarytanek.

Słowa kluczowe: niewiasty anonimowe – niewiasty bezimienne – niewiasty z imieniem własnym

Piotr Wąsacz, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie

Przestrzenne rozmieszczenie nieruchomości biurowych i zróżnicowanie cen najmu na przykładzie Krakowa

Rynek nieruchomości biurowych w miastach charakteryzuje się istotnym zróżnicowaniem przestrzennym, co wynika zarówno z uwarunkowań lokalizacyjnych, jak i cech poszczególnych obiektów. Kształtowanie się cen najmu powierzchni biurowych nie jest procesem przypadkowym, wpływ na nie mają między innymi położenie, dostępność transportowa, otoczenie infrastrukturalne oraz parametry techniczne samych budynków. Zrozumienie mechanizmów warunkujących rozmieszczenie przestrzenne nieruchomości biurowych oraz różnice w poziomach wysokości czynszów najmu stanowi istotny element analizy miejskich struktur przestrzennych. Celem niniejszej pracy jest analiza przestrzennego układu nieruchomości biurowych w Krakowie oraz identyfikacja zróżnicowania cen ich najmu w zależności od lokalizacji. Badanie oparto na danych empirycznych dotyczących lokalizacji biurowców oraz stawek czynszów, pozyskanych z portalu Oficelist. W analizie zastosowano metodę interpolacji przestrzennej IDW (Inverse Distance Weighted), co pozwoliło przekształcić punktowe dane czynszowe w ciągłą powierzchnię przestrzennego rozkładu wartości. Do wizualizacji i przetwarzania danych wykorzystano oprogramowanie ArcGIS Pro. Wyniki przeprowadzonych analiz potwierdzają, że rozmieszczenie nieruchomości biurowych w Krakowie nie jest równomierne – największe skupiska zlokalizowane są w centralnych dzielnicach miasta oraz wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych. Zaobserwowano również, że poziom czynszów najmu maleje wraz ze wzrostem odległości od centrum, przy czym najwyższe stawki występują w promieniu do 3 km od Sukiennic (punktu centralnego miasta). Dodatkowo, analiza wykazała występowanie efektu sąsiedztwa, biurowce o podobnych poziomach czynszów tworzą przestrzenne klastry. Uzyskane wyniki potwierdzają, że czynniki lokalizacyjne, takie jak dostępność transportowa, prestiż miejsca oraz bliskość innych obiektów biurowych, mają kluczowe znaczenie dla poziomu czynszów w przestrzeni miejskiej.

Agata Jankowska, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

Greenwashing jako wyzwanie dla zrównoważonego rozwoju

Rosnąca presja społeczna oraz rozwój regulacji środowiskowych sprawiają, że coraz więcej firm komunikuje swoje działania proekologiczne. Niestety, wraz z tym trendem nasila się zjawisko greenwashingu – praktyki polegającej na tworzeniu fałszywego wizerunku firmy jako przyjaznej środowisku. Celem prezentacji jest analiza greenwashingu jako istotnego wyzwania dla zrównoważonego rozwoju. Przedstawiono definicję zjawiska, jego przyczyny oraz skalę występowania, w tym wyniki badania Komisji Europejskiej z 2020 roku, w którym wykazano, że 53% deklaracji środowiskowych firm jest niejasnych lub wprowadzających w błąd, a 40% nie posiada żadnych potwierdzających dowodów.

W prezentacji omówiono także konkretne przypadki greenwashingu, takie jak kampanie H&M czy skandal „Dieselgate” związany z firmą Volkswagen. Pokazano, jak działania te wpływają na zaufanie konsumentów, decyzje inwestycyjne oraz efektywność rzeczywistych działań proekologicznych. Przedstawiono również narzędzia przeciwdziałania greenwashingowi – od Greenwashing Index i analizy cyklu życia produktu (LCA) po nowe technologie, takie jak sztuczna inteligencja i blockchain.

W drugiej części zaprezentowano zjawisko greenhushingu, czyli celowego ukrywania działań ekologicznych przez firmy, z obawy przed oskarżeniami o greenwashing lub niedostateczne zaangażowanie. Omówiono przykłady firm Danone i Volvo, które mimo wdrażania strategii zrównoważonego rozwoju, ograniczają komunikację na ich temat.

Prezentacja pokazuje, że zarówno greenwashing, jak i greenhushing utrudniają ocenę realnych działań firm i stanowią poważne zagrożenie dla skutecznego wdrażania zrównoważonego rozwoju. Wskazuje też na potrzebę większej transparentności, standaryzacji oraz edukacji konsumentów i firm w zakresie odpowiedzialnej komunikacji środowiskowej.

ngr Wioleta Kuflewska, Anna Trocewicz, Julia Zuzula, Akademia Bialska im. Jana Pawła II, Politechnika Lubelska

Marnowanie jedzenia: skala problemu i działania naprawcze

Marnotrawstwo żywności stanowi jedno z kluczowych wyzwań środowiskowych i społeczno-gospodarczych współczesnego świata. Problem ten dotyczy zarówno krajów wysoko rozwiniętych, jak i rozwijających się, choć jego charakter i skala różnią się w zależności od etapu łańcucha dostaw. Celem prezentacji było ukazanie przyczyn, skali oraz konsekwencji marnotrawstwa żywności ze szczególnym uwzględnieniem danych pochodzących z Polski i Unii Europejskiej. Przeanalizowano wpływ tego zjawiska na środowisko naturalne – w tym emisję gazów cieplarnianych, nadmierne zużycie zasobów wodnych i energii – oraz skutki społeczne, takie jak pogłębianie nierówności w dostępie do żywności. Wskazano również wybrane dobre praktyki ograniczania strat żywności, obejmujące działania edukacyjne, systemowe oraz technologiczne. Praca ma na celu podkreślenie potrzeby zintegrowanych i wielopłaszczyznowych działań zmierzających do racjonalizacji konsumpcji oraz wdrażania zrównoważonych modeli produkcji i dystrybucji żywności.

Michał Golik, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

Cele polityki stabilizacji gospodarczej i sposoby ich osiągnięcia przy zastosowaniu dostępnego instrumentarium

Polityka stabilizacji gospodarczej stanowi kluczowy element zarządzania makroekonomicznego, mając na celu minimalizację wahań cyklicznych oraz utrzymanie równowagi gospodarczej. W obliczu współczesnych wyzwań ekonomicznych, takich jak kryzysy finansowe, zmiany strukturalne czy globalne zawirowania rynkowe, odpowiednie zastosowanie dostępnego instrumentarium polityki makroekonomicznej nabiera szczególnego znaczenia.

Celem niniejszego badania jest analiza głównych celów polityki stabilizacyjnej oraz metod ich realizacji poprzez instrumenty polityki pieniężnej, fiskalnej oraz strukturalnej. W pracy zostaną przedstawione teoretyczne podstawy oraz praktyczne przykłady działań podejmowanych przez władze gospodarcze w sytuacjach destabilizacji. Szczególną uwagę poświęcono roli banku centralnego w regulowaniu podaży pieniądza oraz polityce budżetowej jako narzędziu przeciwdziałania recesji.

Badanie uwzględnia przegląd literatury przedmiotu oraz analizę wybranych przypadków gospodarczych, co pozwala na identyfikację skutecznych strategii stabilizacyjnych w różnych warunkach makroekonomicznych.

Jarosław Piotrowski

Rozwój reformacji na ziemiach polskich

Reformacja dotarła do miast polskich dość szybko, należy to wiązać z falą zaburzeń społecznych, jakie miały miejsce w latach 1517- 1526. Dość dobrze znamy przebieg wydarzeń w Gdańsku, Toruniu, Elblągu, Braniewie, Warszawie, Lublinie. Druga połowa XV i pierwsza połowa XVI w. to okres kształtowania się form ustrojowych Rzeczypospolitej szlacheckiej i przełom w dziejach miast polskich. W połowie XV w. kwestia nie była rozstrzygnięta czy przy scalaniu ziem polskich i przebudowie państwa monarcha oprze się na masach szlacheckich, czy też wykorzysta dla umocnienia swej władzy mieszczaństwo, tak jak miało w tym czasie miejsce w licznych krajach Europy.

Klaudia Zacharko

Sprawiedliwość w cieniu władzy: Filozoficzne i historyczne korzenie ewolucji prawa karnego w dobie absolutyzmu – od Machiavellego do Foucaulta

Tematyka niniejszego artykułu dotyczy oceny XVIII wiecznego systemu prawnego w Austrii. Dokonuje oceny aktów regulujących prawo karne w okresie przemian o charakterze absolutystycznym. Autorka analizuje inspirowany ideami oświeceniowymi kodeks wprowadzony przez cesarzową Marię Teresę, *Constitutio Criminalis Theresiana* z 1768 r. oraz reform wprowadzanych przez cesarza Józefa II. Zmiany w podejściu do sprawiedliwości i sankcji prawnych odnosi do filozofii władzy Niccolo Machiavellego, wizji państwa w „Lewiatanie” Thomasa Hobbesa czy porównując rozwiązania w tym państwie do panoptikonu w myśli zawartej przez Michaela Foucaulta w „Nadzorować i karać”. Tekst skupiony jest głównie wokół rzucenia rysu historycznego na zmiany w prawie karnym Austrii w XVIII w., filozofii monarchii Habsburgów doby absolutyzmu oświeconego, oraz odniesienia go do dzieł filozofów. Ponadto Autorka dokonuje porównania zmian prawnych i reakcji społeczeństwa na nie w historii i w czasach współczesnych. Austriacką monarchię absolutną i jej rozwiązania dążące do zwiększenia kontroli państwa nad jednostką, odnosi do systemu zaufania społecznego w Chińskiej Republice Ludowej. Odnosi się też do kultury popularnej i dystopii pokazanej w książce „Rok 1984” Georga Orwella oraz filmu „Equilibrium” w reżyserii Kurta Wimmera. Analizie zostały poddane represyjne elementy prawa wprowadzanego przez Marię Teresę i Józefa II, praca ta skupia się głównie wokół pojmowania sprawiedliwości w austriackim prawie karnym.

Marta Kazimierczak-Kołodzieczyk, Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie

Inteligencja emocjonalna. Kształtowanie inteligencji emocjonalnej uczniów w młodszy wieku szkolnym

Inteligencja emocjonalna (EQ) czyli dojrzałość emocjonalna, zdolność do zarządzania emocjami. Dziś wielu badaczy uznaje ten rodzaj inteligencji za ważniejszy od wysokiego poziomu IQ. Osoby o wysokim wskaźniku inteligencji emocjonalnej wykazują sukcesy w szkole, w pracy zawodowej oraz są zdolne do budowania trwałych relacji społecznych. Inteligencję emocjonalną warto kształtować od najmłodszych lat, już wtedy dzieci mają do czynienia z emocjami, które nie do końca są dla nich zrozumiałe, jednak dość silnie przez nie odczuwane. Rozwój inteligencji emocjonalnej przypada na okres dzieciństwa, adolescencji oraz wczesnej dorosłości – jednak często bywa tak, że uczymy się jej przez całe życie. W przygotowanej prezentacji omawiam między innymi różne ujęcia inteligencji emocjonalnej, pokazuję cechy osób z wysokim poziomem EQ, skupiam się na sposobach kształtowania inteligencji emocjonalnej u dzieci.

Żyjemy w czasach o wysokim tempie zmian, niejednokrotnie musimy mierzyć się z sytuacjami stresującymi, a nie zawsze potrafimy określić nasze uczucia, stany, emocje. Omawiana tutaj inteligencja emocjonalna ma wpływ na wiele obszarów naszego życia, pozwala na podejmowanie trafnych decyzji, ułatwia rozwiązywanie problemów i usprawnia relacje międzyludzkie, zatem istotne jest budowanie, kształtowanie i praktykowanie jej od najmłodszych lat.

Słowa kluczowe: inteligencja emocjonalna, emocje, relacje, edukacja emocjonalna

Kacper Warzyszyński

Wpływ cyfryzacji na rozwój przedsiębiorczości w Maroku

W ostatnich latach dynamiczny rozwój technologii cyfrowych zmusza zmianę perspektywy na rozwój przedsiębiorczości jak i całej gospodarki. Proces ten dotyczy już każdego aspektu życia codziennego człowieka, zatem nie można bagatelizować jego. Cyfryzacja nie dotyczy wyłącznie bogatych krajów europejskich czy azjatyckich, ale coraz częściej korzystają z niej kraje rozwijające się, takie jak Maroko. Celem niniejszej pracy jest ukazanie cyfryzacji jako procesu unowocześniania gospodarki krajów rozwijających się oraz jej wpływu na przedsiębiorczość, na przykładzie Maroka. Aby zobrazować lepiej tą tematykę wykorzystano literaturę naukową, dane statystyczne oraz raporty. W pierwszej części przybliżona zostanie tematyka cyfryzacji. Poruszony zostanie aspekt historii cyfryzacji, problemów w jej definiowaniu oraz co najważniejsze oddziaływania na gospodarkę. Następnie przybliżona zostanie obecna sytuacja zarówno w Maroku jak i całym regionie Afryki Północnej. Co pozwoli ukazać problematykę rozwoju społeczno-gospodarczego tych terenów w XXI wieku. Wiele przykładów wskazuje, na istotne zaangażowanie władz marokańskich w rozwój cyfryzacji w kraju i chęć stworzenia z Maroka afrykańskiego huba cyfrowego łączącego Europę z innymi częściami świata. Dzięki wnikliwym analizom danych oraz literatury można wykazać znaczący wpływ implikacji cyfryzacji na rozwoju marokańskiego rolnictwa, przemysłu oraz usług biznesowych. Wyraźnie widać również rozwoju przedsiębiorstw typu start-up opierających się na technologiach cyfrowych. Dodatkowo przegląd literatury wykazał, że proces ten ma charakter wielowymiarowy i wpływa na wszystkie obszary życia gospodarczego i społecznego. Uzyskane wyniki można uogólnić na inne kraje rozwijające się, pod warunkiem uwzględnienia lokalnych uwarunkowań gospodarczych i społeczno-kulturowych.

dr Agnieszka Szydelko

Alienacja rodzicielska – prawdziwe zjawisko czy fikcja procesowa?

Zjawisko alienacji rodzicielskiej pojawiło się na terenie Stanów Zjednoczonych, w tamtejszych procesach sądowych już w XIX wieku, a publikacjach dotyczących zdrowia psychicznego w latach 40. XX wieku. Z biegiem lat, rozwoju techniki i w związku z przemieszczaniem się ludzi, zaciąganiem przepisów przez kolejne państwa, trafiło ono także na teren Europy, w tym do Polski. W ciągu ostatnich kilkunastu lat stała się wręcz plagą wykorzystywaną w postępowaniach rodzinnych i karnych przez obie strony procesy, przez każdego we własnym interesie.

Niejednokrotnie zjawisko alienacji czy izolacji rodzicielskiej wykorzystywane jest w połączeniu z dobrem dziecka, jego niechęcią do drugiej strony (najczęściej drugoplanowego rodzica), doświadczonych negatywnych czy nawet przestępczych zachowań, w sposób obiektywny, udowodniony, czy też wręcz przeciwnie – w sposób subiektywny, niekiedy instrumentalny. Z kolei z drugiej strony alienacja rodzicielska przybrała też formę obrony drugoplanowego, izolowanego rodzica (statystycznie najczęściej ojca) przeciwko nadużywaniu władzy rodzicielskiej i pozbawianiu go kontaktu z dziećmi. Poruszana jest przy wielu postępowaniach rodzinnych, szczególnie w rozwodach czy postępowaniach o uregulowanie kontaktów lub już dalej, w ramach próby ich wyegzekwowania. Coraz częściej alienacja rodzicielska traktowana jest też jako forma przemocy psychicznej i emocjonalnej.

Trzeba jednak podkreślić, że zjawisko to przybrało niepokojące rozmiary. W efekcie zaczęto się zastanawiać, na ile zjawisko to rzeczywiście istnieje, w szczególności w świetle obowiązujących przepisów i aktualnej wiedzy psychologicznej, pedagogicznej, a na ile jest to po prostu sztuczny twór będący fikcją prawną, strategią procesową.

Dla zrozumienia tego zjawiska, a także odpowiedzenia sobie na pytanie czy jest ono prawdziwe, czy tylko stworzono je na potrzeby spraw sądowych, konieczne jest zagłębienie się z jego psychospołeczną ewaluację na przestrzeni kolejnych lat, a także jakie są jego przejawy. Warto też zapoznać się z perspektywą międzynarodową w tym zakresie, aby uświadomić sobie, że nie ma jednoznacznej odpowiedzi, a podejście do alienacji rodzicielskiej ciągle się zmienia

Patrycja Woszczak, Filati Mirosław Kubiak Sp. K.A.

Opracowanie termoaktywnej bezszwowej antyelektrostatycznej bielizny niepalnej

Przedmiotem projektu było opracowanie zestawu innowacyjnej termoaktywnej bezszwowej antyelektrostatycznej bielizny charakteryzującej się unikalnym połączeniem najwyższego poziomu specjalistycznej ochrony użytkownika (trudnopalność zgodna z klasami A1+A2, B2, C2 definiującymi właściwości niepalne oraz antyelektrostatyczność) z korzystnymi właściwościami użytkowymi bielizny (bezszwowość, niska w tej klasie odzieży waga, odprowadzanie potu i pary wodnej ze skóry, właściwości termoregulacyjne, elastyczność w układzie horyzontalnym i wertykalnym, trwałość, ściśle przyleganie bielizny do ciała użytkownika oraz swoboda ruchów).

Innowacyjna bielizna ochronna została opracowana w toku prac B+R obejmujących:

a) badania przemysłowe w zakresie:

- doboru przędz wieloskładnikowych na potrzeby dzianiny przeznaczonej do zastosowania w termoaktywnej bezszwowej antyelektrostatycznej bieliźnie niepalnej,
- opracowania splotów dzianiny na potrzeby bielizny niepalnej,
- opracowania tub dzianinowych na potrzeby bielizny niepalnej.

b) eksperymentalne prace rozwojowe w zakresie:

- opracowania prototypów termoaktywnej bezszwowej antyelektrostatycznej bielizny niepalnej,
- stopniowania prototypów bielizny niepalnej oraz przeprowadzenia ich testów w warunkach rzeczywistych.

Projekt obejmował także przeprowadzenie prac przedwdrożeńowych w zakresie certyfikacji opracowanej bielizny ochronnej pod kątem zgodności z wymaganiami dla klas trudnopalności A1+A2, B2, C2 wg normy EN ISO 11612:2015 oraz właściwości antyelektrostatycznych zgodnych z normą EN 1149-5:2018. Przeprowadzenie procesu certyfikacji umożliwiło komercjalizację nowej technologii.

Odbiorcami nowych produktów są z jednej strony wiodący zagraniczni producenci odzieży ochronnej (produkcja kontraktowa), jak i docelowi użytkownicy bielizny ochronnej,

w tym m.in. straż pożarna i inne służby mundurowe, pracownicy platform wiertniczych, kierowcy rajdowi.

Patrycja Woszczak, Filati Mirosław Kubiak Sp. K.A.

Opracowanie termoaktywnej bezszwowej antyelektrostatycznej bielizny trudnopalnej o podwyższonych klasach trudnopalności

Przedmiotem projektu było opracowanie zestawu innowacyjnej termoaktywnej bezszwowej antyelektrostatycznej bielizny trudnopalnej (koszulki z długim rękawem, koszulki z krótkim rękawem, bokserki, długich spodni oraz kominiarki) charakteryzującej się unikalnym połączeniem wysokiego poziomu specjalistycznej ochrony użytkownika (trudnopalność zgodna z klasami A1, B2, C2 oraz antyelektrostatyczność) z doskonałymi właściwościami użytkowymi bielizny (skuteczne odprowadzanie potu i pary wodnej ze skóry, właściwości termoregulacyjne, niska waga, trwałość, elastyczność w układzie horyzontalnym i wertykalnym, bezszwowość, ściśle przyleganie bielizny do ciała użytkownika oraz swoboda ruchów).

Innowacyjna bielizna ochronna została opracowana w toku prac B+R obejmujących:

a) badania przemysłowe w zakresie:

- doboru przędz wieloskładnikowych na potrzeby dzianiny przeznaczonej do zastosowania w termoaktywnej bezszwowej antyelektrostatycznej bieliźnie trudnopalnej,
- opracowania splotów dzianiny na potrzeby bielizny trudnopalnej,
- opracowania tub dzianinowych na potrzeby bielizny trudnopalnej.

b) eksperymentalne prace rozwojowe w zakresie:

- opracowania prototypów termoaktywnej bezszwowej antyelektrostatycznej bielizny trudnopalnej,
- stopniowania prototypów bielizny trudnopalnej oraz przeprowadzenia ich testów w warunkach rzeczywistych.

Projekt obejmował także przeprowadzenie prac przedwdrożeniowych w zakresie certyfikacji opracowanej bielizny ochronnej pod kątem zgodności z wymaganiami dla klas trudnopalności A1, B2, C2 wg normy EN ISO 11612:2015 oraz właściwości antyelektrostatycznych zgodnych z normą EN 1149-5:2018. Przeprowadzenie procesu certyfikacji umożliwiło komercjalizację nowej technologii.

Patrycja Woszczak, Filati Mirosław Kubiak Sp. K.A.

Opracowanie termoaktywnej bezszwowej odzieży typu 1st layer (pierwsza warstwa) odstraszającej owady

Przedmiotem projektu było opracowanie zestawu innowacyjnej termoaktywnej odzieży typu 1st layer odstraszającej owady (koszulki z długim rękawem, koszulki z krótkim rękawem, bokserki, długich spodni) charakteryzującej się unikalnym połączeniem w pełni bezpiecznego dla skóry i trwałego chemicznego zabezpieczenia antyinsektowego z doskonałymi właściwościami użytkowymi białizny. Zastosowany w odzieży repelent zapewni skuteczną ochronę przed insektami takimi jak kleszcze, komary, muchówki, pchły i gzy.

Innowacyjna białizna ochronna została opracowana w toku prac B+R obejmujących:

a) badania przemysłowe w zakresie:

- doboru przędz na potrzeby dzianiny przeznaczonej do zastosowania w termoaktywnej bezszwowej odzieży 1st layer odstraszającej owady wraz z doбором sposobów i parametrów obróbki farbiarskiej/chemicznej i wykończenia dzianiny,
- opracowania splotów dzianiny na potrzeby ochronnej odzieży 1st layer,
- opracowania tub dzianinowych na potrzeby ochronnej odzieży 1st layer.

b) eksperymentalne prace rozwojowe w zakresie:

- opracowania prototypów ochronnej odzieży 1st layer,
- stopniowania prototypów ochronnej odzieży 1st layer oraz przeprowadzenia ich testów w warunkach rzeczywistych.

Projekt obejmował także przeprowadzenie prac przedwdrożeniowych w zakresie certyfikacji dzianiny wykorzystanej w opracowanej ochronnej odzieży 1st layer pod kątem zgodności z wymaganiami standardu Öko-Tex standard 100 klasy II. Przeprowadzenie procesu certyfikacji ułatwiło komercjalizację nowej technologii.

Odbiorcami nowych produktów są wiodący zagraniczni producenci odzieży outdoorowej (produkcja kontraktowa) oraz docelowi użytkownicy odzieży ochronnej, w tym m.in. turyści, leśnicy, myśliwi, wędkarze, ogrodnicy, działkowcy, a także służby mundurowe (wojsko, straż graniczna, policja).

mgr Tomasz Groszkowski, mgr inż. Henryk Kułakowski, Politechnika Warszawska,
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S. A.)

System uwierzytelniania i dostarczania cyfrowej tożsamości w banku PKO BP Cyber ID

Prezentacja dotyczy projektu "System uwierzytelniania i dostarczania cyfrowej tożsamości w banku PKO BP", Konkurs: Ścieżka dla Mazowsza Numer wniosku o dofinansowanie: MAZOWSZE/0057/19. Celem projektu było opracowanie prototypowej platformy do tworzenia i udostępniania cyfrowej tożsamości użytkowników, zapewniając jednocześnie wysoki poziom bezpieczeństwa, zgodny z obowiązującymi regulacjami. W materiale zaprezentowano cele projektu, osiągnięte wyniki, opracowane produkty. Główne funkcjonalności systemu obejmują możliwość tworzenia cyfrowej tożsamości, korzystając z różnych źródeł danych, wieloskładnikowe uwierzytelnianie tożsamości, obejmujące metody oparte na wiedzy, posiadaniu oraz biometrii. Wypracowano również mechanizm tworzenia profilu użytkownika do wykorzystania przez kontrahentów.

Od strony technologicznej platforma została osadzona na infrastrukturze chmurowej i wykorzystuje Data Lake, do przechowywania i przetwarzania danych użytkowników oraz blockchain do zarządzania uprawnieniami oraz prowadzenia rejestru transakcji. W zakresie integracji z innymi systemami platforma została wyposażona w interfejs prywatny, poprzez standard OpenID Connect oraz interfejs publiczny, zgodny z protokołem SAML. W obszarze procesowym, przeprowadzono analizę możliwości świadczenia usług zgodnie z dyrektywami eIDAS i PSDII. Natomiast sam projekt powstawał równolegle do prac nad dyrektywą eIDASII, stąd nie odwzorowuje jej założeń. Opracowano procesy bezkontaktowego uwierzytelnienia zgodnych z wymogami organów nadzorczych. Zdefiniowano procesy rejestracji użytkownika oraz identyfikacji poprzez system login.gov.pl.

Opracowany prototyp z określonym poziomem bezpieczeństwa objął intuicyjne, nowoczesne i skalowalne metody uwierzytelniania. Platforma może przyczynić się do automatyzacji oraz uproszczenia usług zdalnych, w tym onboardingu, redukując tym samym koszty operacyjne. Rozwiązanie otwiera również nowe możliwości w zakresie dostarczania usług dla osób niepełnosprawnych i wykluczonych cyfrowo. CyberID ma potencjał umożliwiający zarządzanie cyfrową tożsamością klientów oraz weryfikację tożsamości w nowatorski sposób.

Rafał Sypniewski, Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie

Modelowanie i symulacja kompozytów w Ansys ACP na przykładzie grodzi konstrukcyjnej

W pracy przedstawiono zagadnienia związane z procesem modelowania numerycznego kompozytowych struktur przekładkowych, koncentrując się na praktycznym przedstawieniu metodyki modelowania w środowisku Ansys ACP (Advanced Composite PrepPost). Na przykładzie systemu grodzi łodzi solarnej Delta omówiono szczegółowe aspekty tworzenia realistycznych modeli numerycznych, w tym definiowanie układów warstw laminatu, przypisywanie precyzyjnych właściwości materiałowych dla kompozytów węglowych oraz konfigurację rdzenia z pianki PVC.

Opisano szczegółowo kolejne etapy przygotowania modelu w ACP. Zaprezentowano proces definiowania geometrii konstrukcji, orientacji włókien w poszczególnych warstwach oraz wykorzystanie zarówno układów symetrycznych, jak i niesymetrycznych. Omówiono sposób przypisywania właściwości mechanicznych poszczególnym warstwom laminatu, a także dobór odpowiednich modeli materiałowych reprezentujących zachowanie kompozytu.

Przedstawiono także szczegółowy opis procedury definiowania warunków brzegowych oraz scenariuszy obciążeń eksploatacyjnych w symulacjach metodą elementów skończonych (MES). Uwzględniono przypadki dynamicznych obciążeń, takie jak symulacja upadku z wysokości oraz ekstremalne scenariusze skrętne, charakterystyczne dla warunków rzeczywistej eksploatacji konstrukcji. Wyniki symulacji analizowano za pomocą współczynnika zapasu nośności IRF (Inverse Reserve Factor), umożliwiając precyzyjną lokalizację stref krytycznych oraz ocenę ogólnego bezpieczeństwa analizowanej struktury.

Rafał Sypniewski, Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie

Czy wybór oprogramowania MES ma znaczenie ? Porównanie wybranych środowisk do analizy metodą elementów skończonych

W pracy przedstawiono analizę porównawczą wybranych środowisk numerycznych wykorzystujących metodę elementów skończonych (MES), ze szczególnym uwzględnieniem typowych zastosowań inżynierskich o średnim poziomie złożoności. Głównym celem badań było określenie wpływu wyboru oprogramowania na proces modelowania, przebieg analizy oraz końcowe wyniki symulacji numerycznych w codziennej praktyce inżynierskiej.

Do porównania wykorzystano cztery popularne środowiska MES: ANSYS, Fusion 360, Inventor Nastran oraz SolidWorks. Przeprowadzono szczegółową analizę walidacyjną na przykładzie modelu referencyjnego NAFEMS Benchmark LE5, obejmującą m.in. analizę wrażliwości siatki oraz ocenę zgodności wyników numerycznych w poszczególnych programach.

Zaprezentowano praktyczne różnice pomiędzy interfejsami użytkownika, sposobami definiowania warunków brzegowych oraz generowaniem siatki elementów skończonych. Szczególny nacisk położono na porównanie wartości naprężeń zredukowanych, wyznaczonych w oparciu o teorię Hubera, co umożliwiło rzetelne zestawienie precyzji wyników uzyskiwanych z różnych narzędzi MES. Dodatkowo uwzględniono wpływ jakości oraz zagęszczenia siatki MES na dokładność wyników i czas obliczeń.

Przeprowadzona analiza dostarczyła praktycznych informacji umożliwiających porównanie wybranych środowisk, ułatwiając tym samym świadomy wybór odpowiedniego oprogramowania MES, adekwatnego do potrzeb i specyfiki typowych zadań inżynierskich.

Tomasz Pielak, Agnieszka Iwan, Akademia Wojsk Lądowych

Panele fotowoltaiczne w perspektywie formy dopełniającego zasilania dla bezzałogowych systemów powietrznych w aspekcie obronności kraju

Artykuł omawia zastosowanie paneli fotowoltaicznych jako dodatkowego źródła zasilania dla dronów wykorzystywanych w działaniach rozpoznawczych, szczególnie w kontekście obronności. Postęp technologiczny oraz rosnące znaczenie bezzałogowych statków powietrznych wymuszają poszukiwanie rozwiązań zwiększających ich efektywność. Problemy z ograniczonym czasem lotu mogą zostać częściowo rozwiązane przez zastosowanie elastycznych paneli perowskitowych, które umożliwiają ładowanie systemów pokładowych w czasie rzeczywistym.

Prezentowano projekt drona Black Widow, zaprojektowanego do rozpoznania przeszkód wodnych i zapór minowych. Dron składa się z dwóch jednostek latających działających wspólnie lub niezależnie, posiada liczne systemy wspomagające misję: kamery dzień i termowizyjne, LIDAR, systemy transmisji danych, odporność środowiskową oraz wymienny system zasilania typu power pack. Dzięki zastosowaniu ogniw słonecznych, czas lotu wzrasta z 86,5 do 109,2 minut, co daje zysk 22,8 minut, czyli ponad 26%. Zaletą jest także możliwość zasilania mniej energochłonnych komponentów oraz doładowywanie akumulatorów w czasie postoju. Główne wyzwania to masa paneli, ich umiejscowienie pod kątem aerodynamiki oraz zmienność nasłonecznienia. Panele perowskitowe, dzięki swojej elastyczności i wysokiej sprawności, stanowią obiecującą technologię dla mobilnych systemów.

Projekt wpisuje się w potrzeby Wojsk Inżynieryjnych, oferując zwiększoną autonomię, mobilność i efektywność operacyjną. Integracja dronów z energią odnawialną przyczynia się do ich uniezależnienia energetycznego i zwiększenia zdolności realizacji misji w trudnych warunkach terenowych. W dalszych badaniach autorzy zamierzają skupić się na optymalizacji rozmieszczenia paneli oraz integracji z systemami zarządzania energią opartymi na sztucznej inteligencji. Systemy te pozwolą na dynamiczne dostosowanie poboru mocy do warunków misji i stanu technicznego urządzeń.

dr Adam Łoś, mgr Marta Niemiec-Pysz, mgr inż. Ewelina Kowal, Eko-Styl Rental Sp. z o.o., Sp. k.

Apretura nadająca workom-pokrowcom tekstylnym, przeznaczonym do transportu bielizny szpitalnej dodatkowych właściwości ochronnych

Celem badań było opracowanie trwałych, dwufunkcyjnych apretur (hydrofobowych i przeciwdrobnoustrojowych) dla tekstyliów stosowanych w transporcie bielizny medycznej.

Analizowano wpływ rodzaju tkaniny, składu chemicznego oraz metody aplikacji na uzyskane właściwości ochronne. Oceniono skuteczność apretur hydrofobowych (fluoropolimery, krzemionka) i przeciwdrobnoustrojowych (czwartorzędowe sole amoniowe, Ag, ZnO), stosując metodę mieszania składników oraz oddzielną aplikację.

W warunkach laboratoryjnych uzyskano odporność na przenikanie cieczy ≥ 20 cm H₂O (EN 20811), redukcję drobnoustrojów $\geq 90\%$ (AATCC 147, AATCC 100) oraz odporność na przenikanie bakterii na mokro powyżej IB $\geq 2,8$.

Na dalszym etapie przeprowadzono skalowanie technologii z poziomu laboratoryjnego do warunków póltechnicznych i przemysłowych, aplikując apretury na gotowych produktach tekstylnych – workach do transportu oraz pokrowcach na wózki. Oceniono trwałość uzyskanych właściwości, wskazując konieczność ponownej aplikacji po określonej ilości prania.

Proponowane rozwiązanie stanowi alternatywę dla jednorazowych worków foliowych w obiegu szpitalnym, przyczyniając się do ograniczenia zużycia plastiku oraz poprawy bezpieczeństwa mikrobiologicznego.

Badania były współfinansowane w ramach projektu „Innowacyjna usługa apreturowania, utrzymująca właściwości barierowe i przeciwdrobnoustrojowe worków/pokrowców transportowych powyżej minimalnego, gwarantowanego poziomu ochrony”. No.POIR.01.01.01-00-0410/21-00.

Mateusz Fitas, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Wydział Lekarski Collegium Medicum, ORCID 0009 0006 3259 6541

Mistrz skalpela sprzed tysiąca lat - Albucasis i jego dziedzictwo we współczesnej chirurgii

Celem wystąpienia jest porównanie wybranych metod chirurgicznych opisanych przez Abu al-Qasima Albucasisa (936–1013) – jednego z najwybitniejszych lekarzy średniowiecznego świata islamu – z ich współczesnymi odpowiednikami w medycynie XXI wieku.

W oparciu o jego fundamentalne dzieło *Al-Tasrif*, szczególnie jego część poświęcona opisowi narzędzi chirurgicznych i ich wykorzystaniu w praktyce chirurga, analizie poddano różne procedury operacyjne i ich narzędzia. Wśród nich znalazły się m.in.: otwieranie ropni, leczenie przetok odbytu, trepanacja czaszki, gipsowanie kończyn, różnego rodzaju materiały do szycia, a także wykorzystanie narzędzi takich jak ukryty nóż czy śrubowe spekulum dopochwowe.

Dla każdego zabiegu zestawiono oryginalny opis Albucasisa oraz dokładne odniesienie do tekstu źródłowego. Przedstawiono nowoczesne podejście kliniczne poparte aktualną literaturą naukową i standardami leczenia.

Tekst ukazuje nie tylko techniczne i koncepcyjne podobieństwa między dawną i współczesną chirurgią, ale również podkreśla ciągłość rozwoju medycyny operacyjnej. Wskazuje, że wiele z idei Albucasisa, takich jak ostrożność w manipulowaniu ciałami obcymi, precyzyjne planowanie zabiegów czy projektowanie instrumentów chirurgicznych do dziś pozostaje aktualnych.

Praca ma na celu podkreślenie wkładu arabskiej medycyny w rozwój współczesnej chirurgii oraz zainspirowanie do głębszego zrozumienia historycznych podstaw medycyny.

Ewelina Jamrozik, Uniwersytet Rzeszowski

Proces odkrywania nowych leków – od przestrzeni chemicznej do leku

Proces odkrywania i rozwoju nowych leków stanowi jedno z największych wyzwań współczesnych nauk biomedycznych i chemicznych. Obejmuje on szereg etapów, których celem jest identyfikacja cząsteczek chemicznych o potencjale terapeutycznym, ich optymalizacja pod względem właściwości farmakologicznych oraz weryfikacja skuteczności i bezpieczeństwa w modelach eksperymentalnych i klinicznych. Punkt wyjścia stanowi wybór odpowiedniego celu biologicznego, najczęściej w postaci białka uczestniczącego w patogenezie danej jednostki chorobowej. Walidacja celu obejmuje wykazanie, że jego modulacja może przynieść korzystny efekt terapeutyczny.

Przestrzeń chemiczna, definiowana jako zbiór wszystkich możliwych struktur drobnocząsteczkowych, stanowi teoretyczne źródło związków kandydackich. Z uwagi na jej wielkość, konieczne jest zastosowanie strategii pozwalających na efektywne przeszukiwanie jej fragmentów. W tym celu stosuje się wysokoprzepustowy screening, projektowanie leków wspomagane komputerowo (CADD) oraz podejścia oparte na sztucznej inteligencji. Zidentyfikowane cząsteczki (*hits*) poddawane są optymalizacji chemicznej w celu poprawy ich aktywności, selektywności, stabilności metabolicznej oraz właściwości farmakokinetycznych. Kolejny etap stanowią badania przedkliniczne, w których ocenia się toksyczność, biodostępność, interakcje z innymi lekami oraz skuteczność w modelach zwierzęcych. W ostatniej fazie kandydat kierowany jest do badań klinicznych obejmujących testy na ludziach. Proces ten kończy się, w przypadku pozytywnych wyników, rejestracją i dopuszczeniem leku do obrotu.

Współczesne podejście do odkrywania leków wymaga integracji danych z wielu źródeł, zastosowania metod analitycznych opartych na modelowaniu i symulacji oraz ścisłej współpracy interdyscyplinarnej. Rozwój narzędzi bioinformatycznych, chemoinformatycznych i systemów wspomagających decyzje sprzyja zwiększeniu efektywności całego procesu i poprawie jakości uzyskiwanych kandydatów na leki.

Słowa kluczowe: odkrywanie nowych leków, cheminformatyka, farmacja, biotechnologia

Wiktoria Balcerzak

Ból neuropatyczny: mechanizmy, klasyfikacja i leczenie

Ból neuropatyczny, rozumiany jako ból będący następstwem uszkodzenia lub choroby somatosensorycznego układu nerwowego, stanowi istotny problem kliniczny i społeczny, dotykając szacunkowo 7–10% populacji. Ze względu na swoją przewlekłą i oporną na leczenie naturę, znacząco obniża jakość życia pacjentów oraz wiąże się z wysokimi kosztami opieki zdrowotnej. Celem niniejszego wystąpienia jest przedstawienie aktualnego stanu wiedzy dotyczącego mechanizmów patofizjologicznych leżących u podstaw bólu neuropatycznego, jego klasyfikacji zgodnej z Międzynarodową Klasyfikacją Chorób (ICD-11) oraz przegląd współczesnych strategii terapeutycznych. Omówiono kluczowe procesy odpowiedzialne za rozwój bólu neuropatycznego, w tym nadekspresję kanałów sodowych, sensytyzację centralną oraz udział komórek glejowych i mediatorów stanu zapalnego. Przedstawiono aktualne podejścia terapeutyczne, obejmujące leczenie farmakologiczne (trójpierścieniowe leki przeciwdepresyjne, inhibitory wychwyty zwrotnego serotoniny i noradrenaliny, gabapentynoidy, leki miejscowe) oraz metody nefarmakologiczne, takie jak neuromodulacja, rehabilitacja i wsparcie psychologiczne. W wystąpieniu zwrócono uwagę na konieczność podejścia multidyscyplinarnego oraz na przyszłościowe kierunki leczenia, w tym terapie celowane molekularnie, personalizację leczenia i rozwój metod neuromodulacyjnych. Przegląd oparto na analizie literatury z lat 2018–2025, pochodzącej z baz MEDLINE i SCOPUS oraz obowiązujących międzynarodowych rekomendacji klinicznych.

Maja Miśkiewicz, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Wydział Lekarski Collegium Medicum

Wpływ zastosowania systemu robotycznego Da Vinci na śmiertelność okołozabiegową w histerektomii

Wprowadzenie nowoczesnych technologii na sale operacyjne znacząco zmieniło podejście do wielu procedur chirurgicznych, w tym do histerektomii. System robotyczny Da Vinci, będący jednym z najnowocześniejszych oraz najczęściej stosowanych narzędzi w chirurgii robotycznej, umożliwia przeprowadzanie precyzyjnych, małoinwazyjnych operacji, które cechują się mniejszym ryzykiem powikłań w porównaniu do tradycyjnych metod chirurgicznych. Zastosowanie robotów chirurgicznych daje możliwość wykonywania skomplikowanych zabiegów z większą dokładnością, zmniejszając tym samym urazowość operacyjną oraz przyczyniając się do szybszego powrotu pacjentek do zdrowia. Celem niniejszego artykułu jest analiza wpływu zastosowania systemu Da Vinci na śmiertelność okołozabiegową wśród pacjentek poddawanych histerektomii, w odniesieniu do wyników uzyskiwanych przy użyciu tradycyjnych technik chirurgicznych. W tym celu przeprowadzono przegląd dostępnej literatury oraz analizę aktualnych danych klinicznych porównujących wyniki operacji przeprowadzanych metodą klasyczną oraz z wykorzystaniem chirurgii robotycznej. Wyniki analiz wskazują, że użycie systemu Da Vinci wiąże się z niższym ryzykiem powikłań śródoperacyjnych i pooperacyjnych, takich jak krwawienia, infekcje czy przedłużony czas hospitalizacji. Jednocześnie jednak, śmiertelność okołozabiegowa pozostaje na porównywalnym poziomie w obu grupach pacjentek, niezależnie od zastosowanej techniki operacyjnej. Wnioski te sugerują, że choć robotyczna asysta przy histerektomii poprawia ogólne bezpieczeństwo zabiegu i komfort rekonwalescencji, nie wpływa istotnie na wskaźniki śmiertelności, co powinno być uwzględniane przy podejmowaniu decyzji o wyborze techniki operacyjnej.

Zofia Śledzikowska, Uniwersytet Medyczny w Białymstoku

Psychoterapia a farmakoterapia w leczeniu zaburzeń lękowych: Co mówią badania ?

Zaburzenia lękowe należą do najczęstszych zaburzeń psychicznych, znacząco wpływając na jakość życia pacjentów. Współcześnie najczęściej stosowanymi formami leczenia są farmakoterapia (szczególnie selektywne inhibitory wychwyty zwrotnego serotoniny – SSRI i selektywne inhibitory wychwyty zwrotnego noradrenaliny - SNRI) oraz terapia poznawczo-behawioralna (CBT). Celem niniejszej pracy była analiza porównawcza skuteczności, trwałości efektów oraz bezpieczeństwa obu metod, na podstawie danych pochodzących z metaanaliz i badań randomizowanych (RCT). Przegląd literatury objął 18 kluczowych publikacji z lat 2018–2025. Wyniki wskazują, że zarówno CBT, jak i SSRI wykazują zbliżoną skuteczność w redukcji objawów lękowych w krótkim okresie, jednak terapia poznawczo-behawioralna zapewnia bardziej trwałe efekty po zakończeniu leczenia. Ponadto CBT wiąże się z niższym ryzykiem nawrotów oraz brakiem działań niepożądanych typowych dla farmakoterapii (np. objawy somatyczne, zaburzenia libido, przyrost masy ciała). Praca podkreśla również konieczność indywidualizacji leczenia i wskazuje na potencjalne korzyści wynikające z terapii skojarzonej. Uzyskane wyniki mogą stanowić podstawę dla praktyków klinicznych przy podejmowaniu decyzji terapeutycznych, a także wskazują kierunki dla przyszłych badań. Praca potwierdza zasadność szerszego wdrażania CBT jako samodzielnej lub komplementarnej formy leczenia w systemach opieki zdrowotnej.

Słowa kluczowe: zaburzenia lękowe, CBT, SSRI, skuteczność leczenia, farmakoterapia, psychoterapia, analiza porównawcza

Kamila Kibitlewska, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

Badanie zmian ekspresji genu receptora apeliny w podwzgórzu świni domowej (*Sus scrofa domestica* L.) w czasie cyklu rujowego i wczesnej ciąży

Apelin is a biologically active peptide that belongs to the adipokine family. The apelin receptor belongs to a group of G-protein-coupled transmembrane proteins. Expression of the apelin receptor gene (*APLNR*) has been demonstrated in adipose tissue, the nervous system, the cardiovascular system and the reproductive system, among others. The research hypothesis of the presented work is that *APLNR* expression occurs in the hypothalamus of the domestic pig (*Sus scrofa domestica* L.) and that the phase of the estrous cycle/pregnancy in the domestic pig has a significant effect on expression. The aim of the present study was to detect and investigate changes in apelin receptor gene expression in the hypothalamus of the domestic pig during the mid-luteal phase (day 10th-12th) of the estrous cycle and during early pregnancy, day 12th-13th (maternal pregnancy recognition phenomenon) and day 15th-16th (implantation, initiation). Hypothalami were obtained from sexually mature gilts. The *mediobasal hypothalamus* (MBH) and *preoptic area* (POA) were collected. RNA was isolated from the tissues, transcribed into cDNA, and then real-time PCR was performed. After testing and analysis of the results, the presence of apelin receptor mRNA in the hypothalamus of the domestic pig was unequivocally demonstrated. The obtained information also supports the hypothesis that the phase of the estrous cycle/pregnancy affects the expression of *APLNR*. Significant differences were observed between the luteal phase of the estrous cycle and pregnancy. *APLNR* expression on days 10th-12th of the cycle was relatively low and comparable to that on days 12th-13th of pregnancy in both POA and MBH. In contrast, mRNA levels in both hypothalamic structures increased significantly on days 15th-16th of pregnancy. In conclusion, the changes in the *APLNR* expression in the porcine hypothalamus may depend on the physiological condition (estrous cycle/pregnancy).

Daria Radomska

Choroby dietozależne u koni – wpływ błędów żywieniowych na zdrowie metaboliczne i przewód pokarmowy

Prawidłowe żywienie koni stanowi kluczowy element profilaktyki zdrowotnej oraz podstawę ich prawidłowego rozwoju, funkcjonowania układu pokarmowego i wydolności fizycznej. Niestety, błędy żywieniowe są nadal powszechnym zjawiskiem, zarówno wśród właścicieli koni rekreacyjnych, jak i sportowych. Niewłaściwa dieta może prowadzić do szeregu poważnych, często przewlekłych schorzeń, określanych mianem chorób dietozależnych. Celem prezentacji jest przegląd najczęściej występujących jednostek chorobowych związanych z błędami żywieniowymi oraz omówienie ich mechanizmów patofizjologicznych, objawów klinicznych i możliwości profilaktyki. Wśród opisywanych chorób znalazły się m.in.: Morzysko (kolka), ochwat, wrzody żołądka, alergię i uczulenia, zapiaszczenie oraz EMS - zespół metaboliczny. Zwrócono uwagę na kluczowe czynniki ryzyka, takie jak nadmiar węglowodanów niestrukturalnych w diecie, niedobory włókna surowego, niewłaściwy bilans mineralno-witaminowy, a także brak regularności w podawaniu pasz. Omówiono również rolę diety w terapii wspomagającej oraz znaczenie indywidualnego podejścia żywieniowego zależnego od wieku, masy ciała, poziomu aktywności i predyspozycji genetycznych konia. Podsumowując, choroby wynikające z nieprawidłowego żywienia stanowią istotne wyzwanie w praktyce weterynaryjnej i hodowlanej. Właściwa edukacja w zakresie zasad żywienia oraz profilaktyka dietetyczna mogą w znacznym stopniu ograniczyć ich występowanie, poprawiając dobrostan oraz jakość życia tych wrażliwych zwierząt jakimi są konie.

Małgorzata Kowalczyk analityka weterynaryjna, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie

***Echinococcus multilocularis* – Bąblowiec wielojamowy**

Echinococcus multilocularis to gatunek tasiemca z rzędu *Cyclophyllidea*, który wywołują chorobę zwaną bąblowicą wielojamową. Pasożyt ten jest jednym z najbardziej niebezpiecznych dla człowieka według *Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie listy organizmów patogennych* (Dz.U. z 2002 r. nr 212, poz. 1798).

Występuje on w przewodzie pokarmowym, zarażone zwierzęta wydalają z kałem jaja tasiemca. Następnie są one przypadkowo połykane przez gryzonia, w jego narządach wewnętrznych rozwijają się formy larwalne pasożyta. Drapieżnik zaraża się po upolowaniu zainfekowanego gryzonia.

Jaja pasożyta są inwazyjne bezpośrednio po wydaleniu przez drapieżniki z kałem. Te małe formy mogą znajdować się w podłożu lub w wodzie (rowy, kałuże) w miejscach penetrowanych przez zarażone zwierzęta. Jaja są odporne na niskie temperatury, w warunkach wysokiej wilgotności zachowują zdolność do zarażenia w środowisku zewnętrznym przez kilkanaście miesięcy.

Do grupy wysokiego ryzyka zakażenia należą osoby mające bezpośredni kontakt z dzikimi zwierzętami lub miejscami ich bytowania, czyli myśliwi, leśnicy, zbieracze chrustu, rolnicy i garbarze skór, a także wszystkie osoby zbierające owoce leśne, takie jak jagody, jeżyny czy grzyby.

Pasożyt po dostaniu się do organizmu ludzkiego może prowadzić do groźnej choroby jaką jest bąblowica. Atakuje on narządy takie jak: wątrobę, płuca oraz mózg, tworząc wokół larwy torbiel. W skutek tego pasożyt może bytować bezobjawowo przez wiele lat, a po pęknięciu torbieli pojawia się silny kaszel i wodniste wymioty, które mogą prowadzić do śmierci. Objawy te mogą przypominać chorobę nowotworową.

Aby uniknąć bąblowicy należy przestrzegać zasad higieny oraz dokładnie myć owoce i grzyby, na których mogą znajdować się jaja pasożyta.

Wiktoria Muszak, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie

Kanczyl srebnogrzbiety - najmniejszy kopytny świata

Kanczyl srebnogrzbiety (*Tragulus versicolor*) jest to ssak parzystokopytny należący do rodziny kanczylowatych (*Tragulidae*), potocznie nazywany myszojeleniem. Zamieszkuje lasy Azji Południowo - Wschodniej, gdzie dobrze się ukrywa. Pierwsze wzmianki o jego istnieniu pochodzą z 1910 roku, natomiast w 1990 roku naukowcy na nowo zauważyli tego ssaka a dokładniej jego ciało, zabite przez myśliwych. Przez lata uważany był za gatunek zaginiony, odkryty ponownie w 2019 roku. Obecnie jest klasyfikowany przez IUCN jako DD, czyli data deficient.

Kanczyl srebnogrzbiety jest wciąż badany, z racji braku dostatecznych informacji. Osiąga do 50 cm długości i około 2 kg wagi. Okrywa włosowa na grzbiecie tego przeżuwacza jest srebrno – szara, natomiast na brzuchu - biała. Ma bardzo cienkie nogi zakończone kopytami, które są przystosowane do szybkiego poruszania się. Samce posiadają wydłużone kły, które służą im do walki. Jego dieta składa się głównie z liści owoców, młodych pędów roślin, kory czy owoców. Ssak aktywny jest głównie nocą, żyje w parach lub samotnie. Najprawdopodobniej rozmnaża się cały rok a ciąża trwa około pięć miesięcy, samica rodzi jedno młode. Jest bardzo ważnym gatunkiem dla ekosystemu, ponieważ utrzymuje równowagę roślinności leśnej oraz może być pokarmem dla większych drapieżników.

Lidia Lewko, Instytut Zootechniki – Państwowy Instytut Badawczy, Zakład Hodowli Drobiu,
32-083 Balice k. Krakowa, Polska

Kształtowanie się parametrów wylęgowości u kaczek w typie pekina a technologia *in ovo* preparatem propolisu

Wycofanie antybiotykowych stymulatorów wzrostu jako dodatków paszowych spowodowało znaczny wzrost zainteresowania poszukiwaniem oraz zastosowaniem dodatków pochodzenia naturalnego (Gheisar i Kim, 2018). Jednym z suplementów diety o dużym znaczeniu żywieniowym są produkty pochodzenia pszczelego. Jednym z nich jest propolis, który z uwagi na bogaty skład substancji aktywnych jest cennym związkiem o *szerokim spektrum* działania i *zastosowania* m.in. w produkcji drobiarskiej (Mahmoud i in., 2016).

Celem przeprowadzonych badań było określenie wpływu preparatu propolisu podanego *in ovo* w 13-tej dobie rozwoju zarodkowego na kształtowanie wskaźników wylęgowości, przeżywalności i zdrowotności kaczek.

Materiałem badawczym w realizowanym doświadczeniu w były jaja wylęgowe kaczek typu pekin pochodzące z czterech ras objętych programem ochrony zasobów genetycznych zwierząt tj. P-8, P-9, P-33 i LsA. Ptaki te utrzymywane są w Stacji Zasobów Genetycznych Drobiu Wodnego w Dworzyskach, należącej do Instytutu Zootechniki PIB ZD Kołuda Wielka. Utworzono osiem grup doświadczalnych (4 grupy kontrolne bez iniekcji i 4 grupy poddane iniekcji preparatem propolisu) każda po 30 jaj. Ogółem doświadczalnej inkubacji poddano 240 jaj kaczek.

Najkorzystniejszymi wskaźnikami wylęgu wyróżniała się grupa doświadczalna kaczek P-9, których jaja iniekowane były preparatem propolisu. W grupie tej udział piskląt wylężonych oraz zdrowych ukształtował się na poziomie 100 %. Piskląt kalekich i niewyklutych nie wykazano. Z kolei w grupie doświadczalnej P-8, również iniekowanej preparatem propolisu, zaobserwowano odwrotną sytuację – odnotowano najmniejszy udział piskląt wylężonych (80 %) i zdrowych (80 %) przy jednocześnie największym udziale piskląt niewyklutych (20 %). Wykazano różnice statystycznie istotne ($p \leq 0,05$).

Karolina Pniaczek, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie

Liściołaz straszliwy (*Phyllobates terribilis*) – najbardziej trujący płaz świata

Liściołaz straszliwy, znany również jako liściołaz złocisty, to gatunek płaza bezogonowego z rodziny drzewołazowatych, występujący w tropikalnych lasach deszczowych Kolumbii. Jest uważany za najbardziej trującą żabę na świecie, a toksyny obecne w jego skórze są wykorzystywane przez rdzennych mieszkańców Ameryki Południowej do zatruwania strzał.

Optymalnym środowiskiem życia liściołaza są ciepłe i wilgotne lasy. Żaba ta wykazuje wyraźny dymorfizm płciowy – samice są większe od samców. Charakterystyczne, jaskrawe ubarwienie liściołaza straszliwego pełni funkcję aposematyczną, ostrzegając drapieżniki przed jego silną toksycznością. Występuje w kilku odmianach kolorystycznych np. złota, miętowa, pomarańczowa oraz pomarańczowo-czarna.

Liściołaz straszliwy odżywia się głównie mrówkami i chrząszczami, które są źródłem alkaloidów niezbędnych do produkcji batrachotoksyny – śmiertelnej substancji, powodując paraliż i śmierć w wyniku zatrzymania akcji serca. Kontakt z jego skórą może być niebezpieczny nawet dla człowieka. Żaba ta wykazuje interesujące zachowania rozrodcze – samce komunikują się poprzez charakterystyczne okrzyki, a w czasie zalotów partnerzy dotykają się nawzajem po głowie, grzbiecie i bokach.

Pomimo swojej toksyczności, liściołaz straszliwy ma naturalnego wroga – węża *Leimadophis epinephelus*, który wykazuje odporność na jego jad. Gatunek ten jest zagrożony wyginięciem głównie z powodu niszczenia jego naturalnego środowiska. W celu ochrony populacji prowadzone są programy hodowlane w terrariach, gdzie żaby te nie wytwarzają toksyn ze względu na brak dostępu do odpowiedniej diety.

Karolina Pniaczek, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie

Modliszka – mistrzyni kamuflażu i polowania

Modliszki (*Mantodea*) to wyjątkowa grupa owadów drapieżnych, których cechy morfologiczne i behawioralne czynią je jednymi z najbardziej skutecznych myśliwych wśród bezkręgowców. Wyróżniają się doskonale rozwiniętymi narządami zmysłów, zwłaszcza złożonymi oczami umożliwiającymi widzenie przestrzenne, a także charakterystycznymi odnóżami chwytно-łownymi wyposażonymi w kolce, które służą do błyskawicznego unieruchamiania ofiar. Kluczowym przystosowaniem do życia drapieżnego jest również zdolność do kamuflażu – wiele gatunków upodabnia się do liści, gałęzi lub kwiatów, co umożliwia im skuteczne ukrywanie się zarówno przed drapieżnikami, jak i przed potencjalnymi ofiarami.

Modliszki zasiedlają głównie regiony tropikalne i subtropikalne, jednak niektóre gatunki występują również w strefie umiarkowanej. Ich środowiskiem życia są zazwyczaj zarośla, wysokie trawy oraz skraje lasów. Polują głównie z zasadzki, wykazując przy tym imponującą szybkość i precyzję ruchów. Ich dieta obejmuje różne bezkręgowce, a w przypadku większych osobników – również drobne kręgowce. Często obserwowane jest zjawisko kanibalizmu, szczególnie u samic w trakcie lub po kopulacji.

Cykl życiowy modliszek obejmuje przeobrażenie niezupełne – od składania jaj w formie ooteki, poprzez stadium nimfy, aż do postaci dorosłej. Ich obecność w ekosystemach pełni ważną rolę w regulowaniu liczebności innych owadów, co ma znaczenie również w kontekście biologicznej ochrony roślin. Ich wyjątkowe przystosowania czynią je interesującym obiektem badań z pogranicza biologii, ekologii i technologii.

Wiktoria Muszak, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie

Pudu południowy (*Pudu Puda*)

Pudu południowy (*Pudu Puda*) to gatunek parzystokopytnego ssaka z rodziny jeleniowatych (*Cervidae*). Zakres jego występowania opiewa na gęste lasy strefy umiarkowanej południowych Andów, od regionu Maule, aż po Cieśninę Magellana; południowo-zachodnie rejony prowincji Neuquén i Santa Cruz. Osiąga do 50 cm w kłębie i do 15 kg wagi. Jego umaszczenie jest rdzawo - brązowe w żółte cętki, poroże jest małe, nierozgałęzione osiagające do 7 do 10 cm. Pudu Południowy żyje samotnie lub w parach. W naturalnych warunkach żywi się roślinnością: pędami bambusa, kwiatami, owocami, liśćmi, natomiast w niewoli jego stają się: lucerna, niektóre owoce i warzywa. Samica osiąga gotowość do rozrodu w wieku jednego roku, natomiast samce nieco później. Cięża trwa około siedem miesięcy, rodzi się najczęściej jedno młode, którym przez kilka miesięcy opiekuje się samica. Gatunek jest zagrożony wyginięciem z powodu polowań. Ich populacja ciągle spada.

Małgorzata Kowalczyk, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie

Ropuchorzekotka żywiczna

Ropuchorzekotka żywiczna to gatunek płaza bezogonowego z rodziny rzekotkowatych.

Jej obszar występowania w naturze to Ameryka Południowa: Surinam, Gujana Francuska, Brazylia, Ekwador, Boliwia. Preferuje wilgotne środowiska, takie jak bagna, mokradła, rzeki i jeziora. Często można ją spotkać w okolicach roślinności wodnej, gdzie łatwo ukrywa się przed drapieżnikami.

Ma wyjątkowy kolor biały w brązowe plamy, które upodabiają ją do otoczenia. Posiada duże, wyłupiaste oczy oraz przyłgi na kończynach, które umożliwiają jej wspinanie się po roślinach i innych powierzchniach.

Jest to gatunek głównie nocny, jest drapieżnikiem, więc poluje na swoje ofiary, wykorzystując swoją zdolność do szybkiego łapania ich językiem.

Samce wydają charakterystyczne, głośnie dźwięki w okresie godowym, które mają na celu przyciągnięcie samic. Do kopulacji dochodzi najczęściej w płytkich zbiornikach, po porze suchej. Samice mogą składać jaja w grupach, a ich liczba może wynosić od kilkudziesięciu do kilku tysięcy.

Nie jest uznawana za gatunek zagrożony, jej siedliska mogą być narażone na zanieczyszczenie i utratę naturalnych obszarów w skutek działania człowieka, co może wpływać na populacje tego gatunku.

Jest gatunkiem, który może być hodowany w terrariach po spełnieniu odpowiednich warunków dotyczących między innymi: pożywienia, temperatury, oświetlenia, wilgotności powietrza, wielkości terrarium oraz jego wyposażenia.

Lidia Lewko, Instytut Zootechniki – Państwowy Instytut Badawczy, Zakład Hodowli Drobiu,
32-083 Balice k. Krakowa, Polska

Iniekcja *in ovo* preparatem czosnku a wskaźniki wylęgowości kaczek typu pekin

W ostatnim czasie coraz większą popularnością i uznaniem cieszą się naturalne produkty roślinne stosowane jako dodatki fitobiotyczne, a wśród nich zioła i produkty uzyskiwane na ich bazie (Krauze, 2021). Cenne, bioaktywne składniki w nich zawarte, o wielokierunkowym działaniu mają wpływ na rozwój, fizjologię, żywienie, a także produktywność drobiu.

Celem przeprowadzonych badań było określenie wpływu preparatu czosnku podanego *in ovo* w 20-tej dobie rozwoju zarodkowego na kształtowanie wskaźników wylęgowości, przeżywalności i zdrowotności kaczek.

Materiałem badawczym w realizowanym doświadczeniu w były jaja wylęgowe kaczek typu pekin pochodzące z czterech ras objętych programem ochrony zasobów genetycznych zwierząt tj. P-8, P-9, P-33 i LsA. Ptaki te utrzymywane są w Stacji Zasobów Genetycznych Drobiu Wodnego w Dworzyskach, należącej do Instytutu Zootechniki PIB ZD Kołuda Wielka. Utworzono osiem grup doświadczalnych (4 grupy kontrolne bez iniekcji i 4 grupy poddane iniekcji preparatem czosnku) każda po 30 jaj. Ogółem doświadczalnej inkubacji poddano 240 jaj kaczek.

Jaja doświadczalne kaczek P-9 pochodzące z grupy kontrolnej nie poddanej iniekcji, cechowały się najkorzystniejszymi parametrami wylęgowości – udział piskląt wylężonych oraz zdrowych ukształtował się na poziomie 100 %. Udziału piskląt kalekich i niewyklutych nie odnotowano. Odwrotną sytuację zaobserwowano w przypadku jaj doświadczalnych kaczek LsA iniekowanych preparatem czosnku. Wykazano najmniejszy udział piskląt wylężonych (66,67 %) i zdrowych (60 %) przy jednocześnie największym udziale piskląt niewyklutych – 33,33 %. Wykazano różnice statystycznie istotne ($p \leq 0,05$).

Elwira Misiuk, Justyna Wasiewicz, Natalia Wardak, Anna Geniusz, Marta Adamska, Agnieszka Bielaga, Wyższa Szkoła Medyczna w Białymstoku

Opieka pielęgniarstwa wobec starzejącego się społeczeństwa – wyzwania i innowacje

Wstęp: Starzenie się społeczeństwa stanowi jedno z najważniejszych wyzwań współczesnej opieki zdrowotnej. Wzrost liczby osób starszych, wiąże się z koniecznością dostosowania systemu opieki pielęgniarstwa do specyficznych potrzeb tej grupy pacjentów.

Cel pracy: Omówienie kluczowych wyzwań przed jakimi stają pielęgniarki w opiece nad osobami starszymi.

Materiał i metody: Analiza i ocena rozwiązań wspierających opiekę geriatryczną, w tym wykorzystanie nowoczesnych technologii, teleopieki, indywidualnych planów opieki oraz podejścia skoncentrowanego na pacjencie.

Wyniki: Zwrócono uwagę na konieczność ciągłego kształcenia pielęgniarek w zakresie geriatry oraz rozwijania empatycznej i zintegrowanej opieki. Trudności w komunikacji z pacjentem cierpiącym na demencję i związane z tym niedostateczne wsparcie psychologiczne dla opiekunów rodzinnych, jako jeden z głównych problemów przed jakimi stają pielęgniarki.

Wnioski: Skuteczna opieka pielęgniarstwa nad starzejącym się społeczeństwem wymaga interdyscyplinarnej współpracy, innowacyjności i elastyczności w dostosowaniu form wsparcia i opieki do zmieniających się potrzeb seniorów.

Słowa kluczowe: opieka długoterminowa, teleopieka, opieka pielęgniarstwa

Jesteś studentem, doktorantem, młodym naukowcem? Chcesz publikować w profesjonalnym piśmie naukowym, brać udział w konferencjach? Firma Konferencje Naukowe Piotr Rachwał umożliwi Ci start w świecie nauki za przystępną cenę. Organizujemy konferencje interdyscyplinarne, jak i specjalistyczne. Wydajemy monografie pokonferencyjne oraz współpracujemy z czasopismami z listy ministerialnej. Pomagamy w publikacji artykułów.

Piotr Rachwał

Konferencje Naukowe

ul. Gen Leopolda Okulickiego 51D/20

31-637 Kraków

NIP: 573-272-51-36

REGON: 365643034

E-mail: rachwal.konferencjenaukowe@gmail.com

<https://konferencjenaukowe.com.pl/>